

XXI.

Beteenkning

over

Lovudkastet om Hovedlandeveisanlægene i Nørrejylland.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg.)

Det Udvalg, som af Folkethinget er nedsat i Anledning af det fra Landstinget oversendte Udcast til en Lov om Hovedlandeveisanlægene i Nørrejylland i Finantsaaret 1853—54, har først og fremmest maattet søge at gjøre sig Rede for det Forhold, hvori en saadan særlig Lov vil komme til den aarlige Finantslov.

Det er nemlig i denne, at det Spørgsmaal skal finde sin Afgjorelse, hvor mange af de i nærværende Lovforslag opførte Veiarbejder der skulle komme til Udførelse, fordi dette er afhængigt af, hvor stor en Sum der efter Finantsernes hele Tilstand og efter alle de øvrige Krav, der gjøres paa Statskassen, kan affees til dette Diemed. Det forelagte Lovforslag henvises derfor ogsaa til Finantsloven som den egentlig afgjørende. Det stiller sig selv ifkun den Opgave, at bestemme den „Følgeorden“, hvori Arbejderne, indensfor de ved Bevillingen fastsatte Grændser, skulle foretages.

Udvalget skjønner imidlertid ikke, at der kan være mindste Trang til en særlig Lov, for at stikke Rigsdagen den behørigte Indflydelse paa denne Deel af Sagen. Det er nemlig indlysende, at denne „Følgeorden“ bliver aldeles betydningløs i det Tilfælde, at den til samtlige de foreslaaede Arbejder fornødne Sum bevilges, — idet alle disse i saa Fald samtidig ville vorde paabegyndte, og ikke det senere i Følgeordenen først efter Fuldførelsen af det foregaaende. Blicher det derimod af finantsfelle Hensyn nødvendigt at udsætte en større eller mindre Deel af de foreslaaede Arbejder til en senere Tid, da kan den samme

Rigsdag med samme Myndighed derom tage Beslutning under Finantsloven, som under en særlig Lov. Ja, dette Valg vil endog langt naturligere og bedre kunne skee i den første end i den sidste; thi en særlig Lov, som den her omhandlede, er udelukkende henviist til det eenfaldige Hensyn til de forskellige Betses relative Vigtighed, hvorimod Finantsloven hermed kan forene det finantsfelle Hensyn, som ogsaa med Hensyn til Følgeordenen kan faae en afgjørende Betydning. Hvis f. Ex. af 7 foreslaaede Veiarbejder de 3 første kostede 75,000 Rbd., det fjerde 50,000 Rbd. og de 3 sidste 25,000 Rbd., ialt altsaa 150,000 Rbd., men Rigsdagen til Veiarbejder ifkun kunde bevilge 100,000 Rbd., da vilde det staae i dens Magt at tage de 3 første og de 3 sidste, der kunde udføres for disse 100,000 Rbd., og derimod at udsætte det mellemste, hvis Rigsdagen, ved under Finantsloven at bevilge Summen, havde frie Hænder til at bestemme dens Anvendelse paa samme Maade, som ved alle andre Bevillinger, der knytte sig til forskellige Foretagender, f. Ex. Bygningsarbejder, med tilsvarende Overslagssummer. Derimod vilde Rigsdagen være nødt til enten at indfranke sig til de 3 første Arbejder eller at dele det 4de, som maaskee ikke godt kunde deles eller ikke deles uden en usforholdsmæssig Forøgelse af Omkostningerne, hvis den indbyrdes Følgeorden var bestemt, som ovenfor angivet, ved en særlig Lov, ved hvis Behandling det finantsfelle Hensyn ikke havde kunnet erholde Indflydelse. Den Udskykning af noie sammenhængende Spørgsmaal mellem to samtidige Love synes derfor i intet Tilfælde at kunne med-